

In Vitro Fertilisatie in Franciscus Gasthuis

U kunt alleen starten met een IVF-behandeling indien:

- u de zogenaamde invriesverklaring (overeenkomst beschikking van embryo's) bij ons heeft ingeleverd;
- de bloedscreening van u en uw partner bekend zijn;
- u en uw partner ingeschreven zijn in het Erasmus MC (u heeft daar een geldig legitimatiebewijs voor nodig).

Franciscus Gasthuis
Kleiweg 500
3045 PM Rotterdam
Telefoonnummer: 010 – 461 6206

Inhoud

Team / bereikbaarheid	4
Doel van de behandeling	5
Kosten/ vergoeding	5
Redenen om IVF te doen (indicaties)	5
De IVF behandeling in het kort.....	6
De IVF behandeling	6
Fase 1	7
Intakegesprek	7
Bloedonderzoek	7
Inschrijven in Erasmus MC	7
Tekenen van de invriesverklaring (overeenkomst beschikking van embryo's).....	7
Fase 2	7
Start van de stimulatie	7
Fase 3	7
Echo-onderzoeken.....	7
Fase 4	8
Prikken van de ovitrelle om de eiblaasjes te laten rijpen	8
Fase 5	8
Punctie	8
Pijnstilling	9
Transport van het eiblaasjesvocht naar het Erasmus MC	9
Complicaties van de IVF-behandeling.....	9
Fase 6	10
De bevruchting	10
ICSI	10
TESE	10
Restweefsel	10
Fase 7	10
Terugplaatsing van embryo's in het Erasmus MC.....	10
Fase 8	10
Hormonen om de innesteling te bevorderen	10
Fase 9	11
De zwangerschapstest	11
Kansen	11
Leefstijl.....	11
Foliumzuur	11

Psychologische ondersteuning.....	11
Hoe verder als IVF niet is gelukt?	11
Patiëntenvereniging.....	12
Praktische zaken / samenvatting praktische punten.....	12
QR codes filmpjes punctie / ET / medicatie voorlichting.....	12

Team / bereikbaarheid

Gynaecologen:	Mw. M. Baaij Mw. dr. S.C.J.P. Gielen Dhr. dr. M.H.A. van Hooff Mw. T. Koudstaal Mw. L.H.M. de Vleeschouwer Mw. dr. N. Huijgen
Fertiliteit artsen:	Mw. dr. E.L.D de Mare-Bredemeijer Mw. C.C. Keller
Doktersassistenten:	Sandra Albertzoon Ianthe van Lit Mariska Schinkel Mala Sheombar Bea Smith

Voor afspraken & vragen over de behandeling:

Polikliniek Fertilititeit: **010 - 461 6206**

Maandag t/m donderdag tussen 8.00 uur - 12.30 uur

Vrijdag tussen 8.00 uur – 12.30 uur en 13.30 uur - 16.00 uur.

Bij spoedgevallen of als u ons dringend nodig heeft, tijdens kantooruren **010 - 461 6202**.

Bij dringende vragen of spoedeisende hulp buiten deze uren, kunt u contact opnemen met het algemene telefoonnummer van Franciscus Gasthuis, 010 - 461 6161 en vragen naar de dienstdoende gynaecoloog.

BeterDichtbij app communicatie

Zowel het ErasmusMC als Franciscus Gasthuis & Vlietland maken gebruik van de BeterDichtbij app. U kunt door beide ziekenhuizen hiervoor uitgenodigd worden via de mail.

Het ErasmusMC informeert u via de BeterDichtbij app over de terugplaatsing in het ErasmusMC. Franciscus Gasthuis & Vlietland gebruikt de BeterDichtbij app zodat u als patient een korte vraag kunt stellen (gebruik de app niet voor dringende vragen of spoed situaties).

Voor meer informatie over het gebruik van de BeterDichtbij app verwijzen wij u naar: www.franciscus.nl/beterdichtbij. Download de BeterDichtbij app in de Google Play Store (Android) of de Apple App Store (iPhone/iPad).

Doel van de behandeling

IVF is een behandeling waarbij eicellen uit de eierstokken worden gehaald. Deze eicellen worden in het laboratorium (buiten het lichaam) samengebracht met de zaadcellen. De embryo's die hieruit ontstaan, worden in het lichaam teruggeplaatst om zo een zwangerschap tot stand te brengen.

Kosten/ vergoeding

De eerste 3 IVF behandelingen worden door uw zorgverzekeraar vanuit het basispakket vergoed. Een IVF behandeling gaat pas tellen als er een punctie is geweest. Als er embryo's zijn ontstaan na deze punctie, dan vallen de terugplaatsingen van die embryo's ook onder dezelfde IVF behandeling. Ook ingevroren embryo's die later worden teruggeplaatst, vallen onder deze IVF behandeling.

Pas als er weer een nieuwe punctie moet worden gedaan, dan geldt dat als een nieuwe IVF behandeling. In totaal heeft u dus recht op 3 puncties en de daarbij behorende terugplaatsingen van embryo's.

Eventuele volgende behandelingen worden soms vergoed uit het aanvullende pakket. Dit hangt af van de zorgverzekering van de vrouw. Houdt u rekening met de eigen bijdrage. Voor vragen over de vergoeding van uw behandeling, kunt u contact opnemen met uw zorgverzekeraar. U bent verplicht de medicijnen in de ziekenhuisapotheek te halen.

Bij de man worden alleen eventuele bloedbepalingen van de man en het eerste consult in rekening gebracht. **Dit heeft invloed op het eigen risico van de man.**

De verzekeraar vergoedt 3 IVF-behandelingen tot en met het 42e levensjaar voor de vrouw. De terugplaatsingen van ingevroren embryo's mag tot 50 jaar.

Redenen om IVF te doen (indicaties)

- Afwijkingen aan de eileiders: de eileiders kunnen afgesloten zijn of werken niet goed door verklevingen. Vaak ontstaan verklevingen na een ontsteking, bijvoorbeeld door een Chlamydia infectie. Ook kunnen door een operatie eileiders zijn verwijderd, door bijvoorbeeld een eerdere buitenbaarmoederlijke zwangerschap;
- Verminderde kwaliteit van het sperma: weinig zaadcellen en/of slechte beweeglijkheid van de zaadcellen;
- Langdurige onvruchtbaarheid waarvoor geen verklaring is;
- Ernstige endometriose;
- Eisprongstoornissen na het mislukken van andere behandelingsmethoden.

De IVF behandeling in het kort

Stimulatie

Door middel van hormooninjecties worden er meerdere eiblaasjes gestimuleerd om te gaan groeien. Daarnaast krijgt u injecties om de eigen eisprong te remmen. U of uw partner zet zelf de injecties. Met behulp van een inwendige vaginale echo wordt de groei van de eiblaasjes gevolgd. Er wordt gestreefd naar zo'n zes tot tien eiblaasjes.

Punctie

Als de eiblaasjes groot genoeg zijn, wordt de punctie afgesproken. De punctie vindt plaats in Franciscus Gasthuis en duurt met alle voorbereiding ongeveer 30 minuten. Het aanprikken van de eiblaasjes duurt 5 tot 10 minuten. Uw partner brengt de koffer met het vocht van de eiblaasjes naar het Erasmus MC. Franciscus Gasthuis werkt samen met het laboratorium van het Erasmus MC.

Terugplaatsing

Als er embryo's zijn ontstaan, worden er 1 of 2 embryo's teruggeplaatst (dit is afhankelijk van uw leeftijd). Als er daarnaast meer embryo's zijn ontstaan, worden deze ingevroren voor een latere terugplaatsing.

Na de punctie

Na de punctie krijgt u medicijnen om de innesteling in het slijmvlies van de baarmoeder te bevorderen.

Zwangerschapstest

Als u 10 dagen na de terugplaatsing nog geen menstruatie heeft gekregen, kunt u een zwangerschapstest doen.

De IVF behandeling

De IVF behandeling bestaat uit negen fasen:

1. Intakegesprek, voorschrijven medicijnen, bloedonderzoek, tekenen van de invriesverklaring (overeenkomst beschikking van embryo's), inschrijven in het Erasmus MC (u heeft daar een geldig legitimatiebewijs voor nodig)
2. Start van de stimulatie
3. Echo-onderzoeken
4. Prikken van de ovitrelle om de eiblaasjes te laten rijpen
5. Punctie
6. Bevruchting in het laboratorium van het Erasmus MC
7. Terugplaatsing van embryo's in het Erasmus MC
8. Hormonen om innesteling te bevorderen
9. De zwangerschapstest

Fase 1

Intakegesprek

Voor het starten met de behandeling, krijgt u een IVF intakegesprek. Tijdens dit gesprek krijgt u uitleg over de behandeling en kunt u vragen stellen. U krijgt een recept voor de medicatie. Alle medicatie moet worden opgehaald bij de ziekenhuisapotheek van het Franciscus Gasthuis. Ook krijgt u van de apotheek een naaldcontainer mee om de gebruikte naalden in te doen. Het stimulatieschema wordt besproken en krijgt u mee. Hierop staat precies uitgelegd wat u op welk moment moet doen.

Bloedonderzoek

Voordat u met de behandeling kunt beginnen, moeten u en uw partner gescreend worden op HIV, Lues, Hepatitis B en Hepatitis C. Deze ziekten kunnen eventueel via het laboratorium, vooral bij het bewaren van de embryo's, worden overgedragen. Het bloedonderzoek dient tenminste drie dagen voor het IVF intakegesprek zijn gedaan. De geldigheid van het bloedonderzoek is twee jaar.

Inschrijven in Erasmus MC

Voor het intakegesprek dienen u en uw partner zich inschrijven in het Erasmus MC. Voor meer informatie verwijzen wij u naar: <https://www.erasmusmc.nl/patientenzorg/inschrijving>
Let op dat u bij de inschrijving ook een MATCHER pas laat maken. U kunt zich na de inschrijving hiervoor melden op de 2^e etage, BA gebouw, polikliniek Voortplantingsgeneeskunde in het ErasmusMC.

Tekenen van de invriesverklaring (overeenkomst beschikking van embryo's)

Tijdens het intakegesprek dient de invriesverklaring (overeenkomst beschikking van embryo's) in Franciscus Gasthuis ingeleverd te worden. Deze invriesverklaring is als bijlage toegevoegd. De invriesverklaring dient door beide partners te worden ingevuld en ondertekend.

Fase 2

Start van de stimulatie

U belt op de eerste dag van de menstruatie voor het inplannen van de echo. U belt naar de polikliniek Fertiliteit: **010 - 461 6206**. Zie pagina <4> voor de openingstijden.

Als de menstruatie in het weekend valt, dan belt u op maandag. U start dan wel met de injecties zoals aangegeven is in het schema.

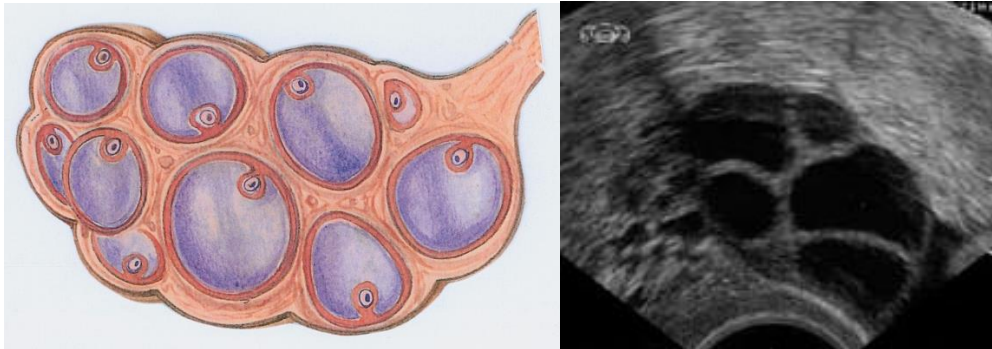
U krijgt 2 verschillende soorten injecties. Om meerdere eitjes tegelijkertijd te laten rijpen, moet u 100, 150, 200 of meer eenheden Gonal-F of Menopur per dag gebruiken, gedurende een bepaalde periode. Daarnaast gebruikt u injecties om uw eigen eisprong te remmen (cetrotide of decapeptyl). In de bijgevoegde QR codes (zie QR codes, pagina 12) kunt u zien hoe de injecties moeten worden toegediend. De gebruikte naalden kunt u in de naaldcontainer doen die u van de apotheek heeft gekregen.

Fase 3

Echo-onderzoeken

De groei van de eiblaasjes wordt gemeten met een vaginale echoscopie. Dit is een inwendige echo. Dit onderzoek is niet pijnlijk, maar wordt door sommige vrouwen wel als

onaangenaam ervaren. Een lege blaas zorgt voor een goede beeldkwaliteit. Meestal komt u meerdere malen tijdens één behandeling terug voor dit onderzoek.

Fase 4

Prikken van de ovitrelle om de eiblaasjes te laten rijpen

Als de eiblaasjes groot genoeg zijn, prikt u de ovitrelle. Dit is een HCG-injectie die ervoor zorgt dat de eicellen los komen van de wand van het eiblaasje, zodat deze opgezogen kunnen worden tijdens de punctie. De timing van deze ovitrelle-injectie is erg belangrijk! De punctie wordt 35 uur na deze injectie gepland, voordat de eitjes springen.

Let op: Het is belangrijk dat u de ovitrelle injectie op het afgesproken tijdstip toedient!

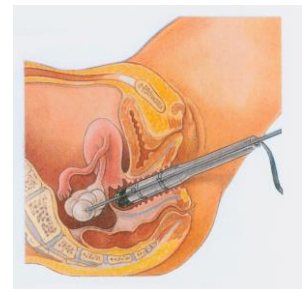
Kijk goed naar de instructie van deze injectie met behulp van de QR filmpjes.

Fase 5

Punctie

Bij de punctie worden de rijpe eicellen uit de eiblaasjes verwijderd. Dit gebeurt voordat de eisprong (ovulatie) spontaan plaatsvindt, omdat de eicellen anders in de vrije buikholte komen te liggen en niet meer te vinden zijn.

Niet alle eiblaasjes bevatten een eicel. In ongeveer 70% wordt van de eiblaasjes die groter zijn dan 15 millimeter (mm), zit een eitje. In eiblaasjes kleiner dan 15 mm, ligt dit percentage lager.

De punctie vindt plaats op de polikliniek Fertiliteit, waar u ook de echo-onderzoeken heeft gehad. Trek gemakkelijke kleding en ondergoed aan (liever geen string). U krijgt een maandverband na de punctie in verband met eventueel wat bloedverlies. Wij adviseren u geen parfum of geparfumeerde bodylotion te gebruiken. U hoeft niet nuchter te zijn, een licht ontbijt wordt aangeraden.

Let op: Als de punctie met een ruggenprik gebeurt, moet u wel nuchter zijn.

Na de punctie ligt u een paar uur op bed op de dagbehandeling op de 3^e verdieping of op de polikliniek. U blijft daar tot de toegediende medicijnen zijn uitgewerkt. Als uw partner terugkomt vanuit het Erasmus MC is dit meestal het geval.

Pijnstilling

Voor de punctie krijgt u een infuus in de elleboogplooï met daarin een sterke pijnstillert, (Fentanyl, een soort morfint). Van dit middel wordt u ook rustiger. Veel vrouwen vinden hiermee de punctie goed te doen. Het is niet goed te voorspellen of u de punctie pijnlijk vindt. Het hangt ook samen met hoe gespannen u bent, de plaats van de eierstokken en het aantal en grootte van de eiblaasjes. U mag na de punctie drie maal daags 1000mg paracetamol innemen.

Transport van het eiblaasjesvocht naar het Erasmus MC

Het vocht uit de eiblaasjes komt in kleine buisjes terecht. Deze buisjes worden in een IVF-transportbox (een soort koffer) geplaatst. Deze box wordt door de partner naar het Erasmus MC gebracht. Let op dat de box rechtop wordt gehouden tijdens het vervoer. In het Erasmus zal de partner sperma produceren in een kamer die hiervoor speciaal is ingericht. Sommige mannen vinden het lastig om 'op commando' te produceren. Eventueel zou u thuis sperma kunnen produceren. Laat dit dan van tevoren weten.

Complicaties van de IVF-behandeling

De belangrijkste en meest voorkomende complicatie (bijwerking) van de IVF-behandeling is overstimulatie, waarvoor de medische naam het ovarieel hyperstimulatie syndroom (OHSS) is. Overstimulatie komt in een paar procent van de behandelingen voor. Dit kan optreden als er veel follikels zijn gegroeid en de eierstokken sterk zijn vergroot.

Redenen om contact op te nemen met de polikliniek Fertiliteit zijn:

- **stijging van uw gewicht met meer dan 1 kilo per dag of meer dan 2,5 kg in 5 dagen;**
- **kortademigheid in rust of bij geringe inspanning;**
- **sterk verminderde urineproductie;**
- **algeheel onwel bevinden, zoals misselijkheid, buikpijn en vermoeidheid;**
- **koorts en buikpijn.**

Bij ernstige overstimulatie bestaat soms reden tot opname in het ziekenhuis. Neemt u altijd contact met ons op (niet met de huisarts of huisartsenpost) als u na de punctie veel klachten krijgt of twijfelt.

Overige (zeldzame) complicaties:

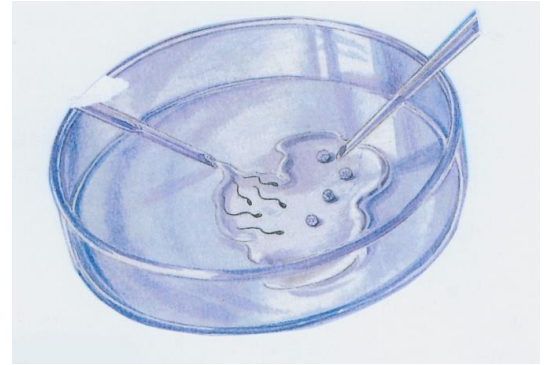
- een infectie van de buikholte na de punctie (1 op de 500 puncties);
- een bloeding ten gevolge van de punctie.

Over de lange termijneffecten van het herhaaldelijk sterk stimuleren van de eierstokken zijn nog onvoldoende gegevens bekend. Er zijn onvoldoende aanwijzingen dat IVF lange termijn effecten heeft op vervroegde overgang of een verhoogde kans op eierstok- of borstkanker.

Fase 6

De bevruchting

In het laboratorium worden de eicellen en zaadcellen bij elkaar gebracht. Als de eicellen goed worden bevrucht, ontstaan er embryo's. Als er meerdere embryo's ontstaan, die niet meteen worden teruggeplaatst, dan worden deze ingevroren. Dit noemt men een cryo-embryo. Later kunnen deze embryo's worden teruggeplaatst.

ICSI

Soms zijn er niet genoeg zaadcellen of bewegen ze niet goed. Dan kan er gekozen worden om de beste zaadcel in een eikel te injecteren. Dit heet ICSI (intracytoplasmatische sperma-injectie). Voor de behandeling maakt dit geen verschil. De kans op afwijkingen is iets vergroot bij kinderen uit een ICSI behandeling.

TESE

Soms zijn er helemaal geen zaadcellen aanwezig, dan kunnen er soms zaadcellen uit de zaadbuis worden gehaald met een operatie (TESE). Deze zaadcellen worden ingevroren. Deze operatie vindt plaats in het Erasmus MC.

Restweefsel

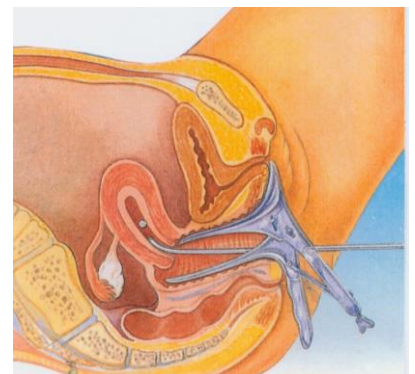
Bij iedere behandeling blijft er weefsel of follikelvocht over dat verder niet bruikbaar is om zwanger te worden. Het IVF laboratorium van het Erasmus MC wil dat weefsel en follikelvocht soms gebruiken voor wetenschappelijk onderzoek. Als u dit **niet** wilt, dient u hiervoor een apart formulier in te vullen. Dit formulier vindt u in de bijgevoegde folder van het Erasmus MC.

Fase 7

Terugplaatsing van embryo's in het Erasmus MC

3 of 5 dagen na de punctie worden 1 of 2 embryo's teruggeplaatst. Dit is afhankelijk van hoeveel embryo's er zijn ontstaan. U krijgt via de BeterDichtbij app een bericht over de datum en het tijdstip van de terugplaatsing.

De terugplaatsing vindt plaats in het Erasmus MC. Met een spreider (eendenbek) wordt de baarmoedermond opgezocht. Via een dun slangetje worden de embryo's in de baarmoeder geplaatst. Dit is niet pijnlijk. Het is belangrijk dat de urineblaas goed is gevuld tijdens de plaatsing, omdat dit een beter beeld geeft op de echo. Plas 1.5 uur voor de terugplaatsing uw blaas leeg. Drink daarna 2 glazen water en **plas niet meer tot de terugplaatsing**. Na de terugplaatsing mag u direct opstaan. Een terugplaatsing is te vergelijken met een intra-uteriene inseminatie.

Fase 8

Hormonen om de innesteling te bevorderen

U begint 3 dagen na de punctie met Duphaston 10 milligram. Dit slikt u 3 keer per dag gedurende 10 dagen.

Fase 9

De zwangerschapstest

Als u nog niet ongesteld bent **10 dagen na de terugplaatsing**, mag u een zwangerschapstest doen. U krijgt 5 weken na de punctie een evaluatiegesprek. Tijdens dit gesprek worden de resultaten van de IVF behandeling besproken:

- Als u zwanger bent, wordt er een vaginale inwendige echo gemaakt.
- Als u wel een menstruatie heeft gehad en er zijn embryo's ingevroren (cryo-embryo's), dan kunnen deze na een maand rust teruggeplaatst worden.
- Als er geen embryo's meer zijn, kunt u eventueel een nieuwe IVF behandeling starten.

Kansen

De kans op zwangerschap is afhankelijk van vele factoren. De leeftijd van de vrouw speelt hierbij een belangrijke rol. Na het 40e levensjaar is de kans op een zwangerschap na een IVF-behandeling klein en neemt de kans op miskramen toe. De kans op zwangerschap is gemiddeld 20-30% per IVF cyclus.

Leefstijl

Een gezonde leefstijl zorgt voor hogere kansen op zwangerschap. **Daarom adviseren wij dat zowel de man als de vrouw stopt met roken.** Wees matig met alcohol. Bij extreem over- of ondergewicht kan worden besloten om af te zien van behandeling. De man wordt geadviseerd ruim zittende onderbroeken en broeken te dragen. Als de man koorts heeft gehad drie maanden voor de behandeling, meldt dit dan bij het IVF team. Voor de vrouw is het advies geen medicijnen te gebruiken, tenzij dit is overlegd met de arts.

Foliumzuur

Ten tijde van een actieve kinderwens en/of fertiliteitsbehandelingen slikt u foliumzuur continue door (1 keer per dag 1 tablet van 0,5 mg, verkrijgbaar bij de drogist). Als u hier nog niet mee gestart bent, kunt u direct beginnen. Foliumzuur helpt het ontstaan van defecten aan de neurale buis bij het kind, zoals een open ruggetje, te voorkomen. Gebruik dit tot 10 weken zwangerschap.

Psychologische ondersteuning

Een IVF behandeling brengt voor veel mensen spanning met zich mee. De onderzoeken, behandelingen, bijwerkingen van medicijnen en het wachten beschouwen veel mensen als intensief. Geestelijk en lichamelijk wordt er veel van u gevraagd.

Als u het moeilijk heeft met de spanning rondom de behandeling, dan kunt u terecht bij de leden van het IVF-team. Dit kan zowel voor, tijdens, als na de IVF behandeling. Mocht u er behoefte aan hebben, dan kunnen we u doorverwijzen naar een medisch maatschappelijk werker voor psychologische begeleiding. Zij hebben veel ervaring in het begeleiden van paren met ongewenste kinderloosheid.

Hoe verder als IVF niet is gelukt?

Bij ongeveer de helft van alle paren leidt IVF helaas niet tot de geboorte van een kind. Na jaren van proberen, onderzoeken en behandelingen, spanning en hoop, blijft er uiteindelijk een enorme teleurstelling over. Op dat moment is er vaak goede opvang nodig van familie, vrienden en/of professionele hulpverlening. Voordat u start met IVF, is het goed om te beseffen dat ook bij u de kans bestaat dat er geen zwangerschap volgt. Sommige paren kiezen dan voor adoptie of pleegouderschap.

Patiëntenvereniging

U kunt bij patiëntenvereniging FREYA terecht voor uw vragen over vruchtbaarheidsproblemen. Zie www.freya.nl.

Praktische zaken / samenvatting praktische punten

In het IVF team bestaat uit gynaecologen, fertiliteitsartsen en gespecialiseerde medewerkers. De echo's en puncties worden volgens een dienstschema uitgevoerd, ook in het weekend. U krijgt dus met verschillende leden van het IVF team te maken. Gesprekken met betrekking tot uw behandeling kunt u aanvragen bij uw hoofdbehandelaar.

Om te starten met een IVF behandeling is het belangrijk dat een aantal zaken zijn geregeld:

- het inleveren van de invriesverklaring (overeenkomst beschikking van embryo's);
- het bloedonderzoek van u en uw partner moet bekend zijn;
- u en uw partner zijn ingeschreven bij het Erasmus MC (u heeft daar een geldig legitimatiebewijs voor nodig).

QR codes filmpjes punctie / ET / medicatie voorlichting

Cetrotide
[Klik hier voor info](#)

Decapeptyl
[Klik hier voor info](#)

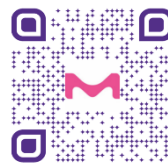
Gonal-F
[Klik hier voor info](#)

Menopur
[Klik hier voor info](#)

Ovitrelle
[Klik hier voor info](#)

Pergoveris
[Klik hier voor info](#)

Kopje geneesmiddelen ; wachtwoord: Merck.nl

Meriofert
[Klik hier voor info](#)

Voorlichting filmpje
over de punctie
[Klik hier voor info](#)

Voorlichting filmpje
over de terugplaatsing
(in het ErasmusMC)
[Klik hier voor info](#)